

Tolna

vármegye

Sirontornyai járás
Kalaruó (kör) jegyzőség

Közigazgatási tájékoztató lap

Kalaruó

nagy ~~(kis)~~ község közérdekű viszonyairól.

I. A község általános leírása.

A) A község történeti leírása.

1. A község keletkezésére, fejlődésére, esetleg elpusztulására és újra felépülésére vonatkozó adatok. A község a múltban melyik vármegyéhez tartozott és onnan mikor kebeleztetett át? Volt-e és mi a korábbi vagy történeti neve, hivatalos nevén kívül más használatos neve, esetleg mi a nemzetiségi neve? Település esetén kik és honnan jöttek a községbe?

1. A község keletkezésére, fejlődésére vonatkozó hivatalos adatok minem sem. A községi lakosság 1722-ben a frank körtele, és főleg fajna vidékéről vándorolt be. G. + M. K. Claudius vette őket, itt, a falusiába.

2. Területváltozások, határrész (puszta) átcsatolások; községegyesítés, beolvadás vagy kiválás történt-e 1871. óta, mikor és mily körülmények között? (A vonatkozó hivatalos adatok, rendelet száma, közlendők.)

2. A község határáhozza, somszédes Városok községhez tartozó Rudolffmar-jórból 515 kat. hold csatolással át. A. Köi / B. ügy miniszter 213014/18. a. 1922.

Köztudomás szerint minő elpusztult falvak feküdtek egykor a község határán. (Rendszerint a dülő-nevek vagy a községbe olvadt puszták neve alapján.)

3. Urbéres község

3. A község jellege 1848 előtt a telekkönyvi- és urbéri adatok szerint (város, mezőváros, szabad vagy urbéres község stb.)

4. Kőműves község

4. A község jellege 1871. után. E tekintetben voltak-e szervezeti változások (átalakulás, visszafejlődés).

5. Önálló anyanyelvi terület.

5. Anyakönyvi szervezeti változások. A község melyik területhez tartozott, mikor történt a változás és mily rendelet alapján (az anyakönyvi feljegyzések szerint).

6. Püspök?

6. Vannak-e a község életében és szervezetében eredeti és különös (máshol nem található) intézmények, említésreméltó események, leletek? (a köztudomás vagy monografiák szerint).

B) A község földrajzi leírása.

1. A község (falu) és határának fekvése (a szomszéd falvaknak és távolságuknak megjelölésével).

A község határa síkság, dombos vagy hegyes vidék, erdős vidék-e?

A község magaslatai és vizei (folyó, patak, tó, nagyobb mocsarak).

2. A község területének nagysága:

Művelési ágak szerint:

3. Tartoznak-e a községhez öndálló puszták vagy hávasok (külön kataszteri részlet alatt felvett területek) és mi a nevük?

Vannak-e a község határával össze nem függő határrészek, hol, mely név alatt és mekkora a terjedelmük?

4. Vannak-e a békekötés folytán elszakított részek és ideiglenesen a község hatósága alá helyezett idegen határrészek, melyik községből valók és mely terjedelműek (kataszteri, esetleg más adatok alapján)?

A község vázlatos térképe csatolva db
nincs csatolva.

C) A község népességi viszonyai.

1. Mennyi a község lakossága?

A lakosság megoszlása, vallás szerint:

nemzetiség szerint:

2. A lakosság elhelyezkedése általánosságban, (belterületen, tanyákon vagy felváltva; lélekszám szerint megjelölve).

Vannak-e népesebb lakott helyek, telepek; a falutól milyen távol és mennyi a lélekszámuk?

3. A népesség zömének foglalkozása (földmivelés, ipar, bányászat, földmivelési vagy ipari napzám-kereset stb.).

4. Hány ház és hány lakásrész van a községben a házádozási adatok szerint, külön feltüntetve az egyes pusztákat, különálló vagy odaosztott területeket.

A községben levő állami és más középületek.

1. A község egy kelet-nyugati irányban fekvő völgyben fekszik. Helynevezések községei:
Hölygész 15, Divóhegy 4,5, Farsad 4,12,
Károly 6,5, Felhőháza 5,5, Murga 5,4
Donyoszló 15 km távolságra van
A határ dombos, kisebb része erdős
A Duna patak folyik a községben át.

3200 — kat. hold (birtokjének adatai alapján).

2135 k. hold szántó, 180 k. hold rét (kaszáló),

99 k. hold szőlő (beültetett), 329 k. hold

legelő, 321 k. hold erdő, — k. hold

nádas, 125 k. hold terméketlen (ut, szikla, homok,

mocsár, kőbánya). 21 kat. hold kert.

Gyém; Kaloruzs pusztas

Nincs

/.

881 lélek.

65 r. kath., — g. kath., — ref.,

816 ág. h. ev., — izr., — egyéb

60 magyar, 821 német, — tót,

— rutén, — oláh, — horvát,

— egyéb.

Belterületen lakik 810 lélek, Pusztán
máson a tanyáin 71 —

Kaloruzs pusztas 2 Km 65 távolságra

Földmivelés

194 lakóház 402 lakásrész

Községköz, lakóház, iskola, kórház

II. A község szervezete, beosztása és közérdekű viszonyai.

A) Községi szervezet.

1. Elöljárók.

(Nem névszerint töltendő ki.)

Rendszeres tisztviselők és alkalmazottak.

(Kisközségben csak a székhely község lapján kell kitölteni.)

Bíró. Törvény- (másod-) bíró. 4 esküdt,
(tanácsbeli). Pénztárnok. Közgyám 1-1
1 jegyző, — segédjegyző, — orvos
— állatorvos, 1 irodai alkalmazott,
— pénztári alkalmazott, — egyéb alkalmazott (utbiztos stb.)

Napidíjas irodai alkalmazottak:

Szegődményes alkalmazottak:

1 kisbíró (küldönc), 1 bába,
1 éjjeli őr és — gazdasági alkalmazott.

A jegyzőség székhelye és távolsága:

Ugyóine 7 km.
10 virilista, 10 választott tag, 3-3 pótag

2. A községi képviselőtestület létszáma:

Községi képviselő-választókerületek száma, elnevezése, hány tagot választ.

1 A község 1 választókerületet alkot.

3. Meg van-e bizva a község gyámhatósági hatáskörrel. Van-e gyámpénztára?

Nincs juttatás

B) Általános közigazgatási beosztás.

4. A vármegye székhelye és annak távolsága. (a község központjától, távolsági térkép adatai szerint járható útvonalon):

Szekszárd 31 km.
Ugyóine 7 km.
Ugyóine 7 km.
Diosberény 45 km.

A járás székhelye és távolsága: (ugyanugy)

Országgyűlési (nemzetgyűlési) választókerület székhelye és távolsága:

Törvényhatósági bizottsági választókerület székhelye és távolsága:

C) Rendészeti igazgatás.

5. A csendőrség és folyamőrség székhelye és távolsága:

Van-e a községnek rendőri őrszemélyzete és hány tagból áll?

Van-e a községben toloncállomás?

Fel van-e ruházva az előljárárság cselédügyi bíraskodással (1876: XIII. t.-c.; 1907: XLV. t.-c.)

Hőgyész 5 km.
Van, — tag. Nincs.

Van. Nincs.

Nincs

6. A községi tűzoltóság szervezete:

Hivatásos, önkéntes, (gyári stb.) tűzoltóság — tag.
Kötelezett tűzoltóság.

7. Van-e a községnek jóváhagyott szabályozási terve?

Van. Nincs.

Van-e járdalerakási szabályrendelete?

Van. Nincs. előv. megemelt, kéjv. lesk. határoz.

D) Szociális igazgatás.

8. Kórorvos székhelye és annak távolsága: Högyész 5 km.
- Hány magánorvos lakik a községben: 0
- Községi bábák száma: 1
- Körbába lakóhelye és annak távolsága: 1 km.
- Okleveles magánbábák száma: 1
- Legközelebbi gyógyszertár hol van és milyen távol? Högyész 5 km.
- Legközelebbi kórház hol van és milyen távol? Fekesszent 31 km.
- Van-e szegényház vagy más jóléti intézmény?
(Árvaház, gyermekmenhely telep) — Van — szegényház Nincs.
9. A gondozott szegények száma: 1 intézeti ápolásban, 1 magán ápolásban.
- Elhagyott gyermekek száma? 1 gyermek.
10. Milyen a község ivóvize? Jó
- Van-e ártézi kutja vagy vízvezetéke?
Kutvíz, folyóvíz, egészséges, ártalmatlan, jó. Nincs
- Van-e csatornázása? Nincs
11. Korcsmák és vendéglők száma? 2 korcsma, — vendéglő, — kávéház.
- Van-e szálloda, fogadó és hány? Nincs
- Van-e községben közfürdő? Nincs
12. Van-e a község határában gyógyfürdő,
üdülő vagy nyaraló-telep és milyen távolságra? Nincs
- A fürdőtelep gyógyfürdővé van-e nyilvánítva? 1

E) Törvénykezési beosztás.

13. Kir. törvényszék székhelye és távolsága: Fekesszent 31 km.
- Kir. járásbíróház székhelye és távolsága? Ónyón 7 km.

F) Pénzügyi beosztás.

14. Kir. pénzügyigazgatóság székhelye és távolsága: Fekesszent 31 km.
- Kir. adóhivatal székhelye és távolsága: Ónyón 7 km.
- Kir. pénzügyőri szakasz, vámőrs, vámőrségi kirendeltség, székhelye és távolsága: Högyész 5 km.
- Kataszteri felmérési felügyelőség székhelye és távolsága: Pécs 106 km.

III. Közművelődési viszonyok.

A) Közoktatásügy.

1. Hány és milyen jellegű és fokozatu népiskola van a községben, (megjelölve a tantermek és tanerők számát: állami, közs., felekezeti isk., elemi, felsőbb népisk., polgári iskola stb.)

2. Középiskolák vagy más szakiskolák (iparostanóciskola, gimn., reál-gimn., reál iskola stb.) Azok jellege, tantermek és a tanerők száma:

3. Óvodák jellege, száma és tanereje:
Nyári menedékház van-e?

4. Testnevelés szervezete. Levente egyesületek:

5. Kir. tanfelügyelőség székhelye és annak távolsága:

2022. év. faluközségi, két levente egyesület és 2 tantermi iskola van. -

1 -

1 -

Levente egyesület van
Székelykeresztúr 31 km.

B) Vallásügy.

6. Vannak-e a községben anyaegyházak és milyenek? Ha a község fiókegyháza alkot, hol van az anyaegyház és mily távol (bevett és elismert felekezetek szerint sorolandó fel.) A községbeli egyházak melyik püspökséghez, illetőleg egyházkerülethez tartoznak:

Israelita anyakönyvi kerület székhelye és távolsága:

7. Van-e a községnek kegyuri joga, vagy Canonica visitation alapuló, vagy a hívők helyett átvállalt kötelezettsége és mily teherrel jár?

8. Az egyházi adózás rendszere. Felekezetek szerint: (párber és egyénenkint időről-időre kivett adó stb.)

Milyen egyházi szervezetek vannak még a községben? (Bevett és elismert felekezetek szerint.)

9. Van-e r. kath. egyháztanács? Esetleg az egyházközség ügyeit az iskolaszék vagy a képviselőtestület intézi-e.

2022. év. anyaegyház, - ez a Honvédelmi és Polgári Bizottság által támogatott püspökséghez tartozik. -

Helyisése 5 km.

Nincs; nem. -

Helyi adózás rendszer alapján
Helyi adó alapulván 2/3,
ház és jórólulán 1/6-1/6.

1.

Nincs.

C) Kulturális intézmények.

10. Múzeum, könyvtár vagy hasonló intézmény?

11. Műemlék, természeti emlékszóbor, honvédelmi emlékek vagy elesett hősök emléke?

12. Van-e állandó vagy időszakos színház, műkedvelő előadások stb. Mozgóképek.

Kulturális egyesületek.

13. Gazdakör, kaszinó, dalosegylet, munkás-egylet, egyéb kulturális egyesületek (névszerint felsorolva.)

Nincs

Nincs

Nincs

Férfi dalosai van.

IV. Forgalmi és gazdasági viszonyok és igazgatás.

A) Közlekedésügy.

1. A község forgalmi helyzete. Fő közlekedési vonala (országút, megyei út, annak elnevezése, esetleg a községtől való távolsága). A község határában fekvő hidak, kompok, révek stb.

Farsod-Kalossó-Höyészai községi út.
A határában 16 híd van.

2. Vasuti összeköttetése, fő- vagy mellék-vonalak, van-e vasuti állomása, mi az elnevezése, megállóhelye, marha és egyéb rakodóhelye? Ipari és kisvasutak. Közúti vasutak.

Vasuti állomás Szekely-Höyészai
Bucolapost-Füzesi fővonalon 10 km

Hajóösszeköttetés, a község mentén vagy attól mily távolságra, melyik folyón, hol a hajó állomás?

/.

Van-e posta, távirta, távbeszélő állomása?

Nincs; jövőkora: Höyészai

/.

3. Melyik községi közlekedési útvonalhoz járul hozzá a község?

Községi (közúti) utak hossza?

10

km.

Van-e kövezet-vámszedési joga.

Igen. — Nem.

B) Földművelésügy.

4. Birtokviszonyok. Nagybirtokok (1000 holdon felül) száma és terjedelme tulajdonosok szerint. Középbirtokok száma és terjedelme. (100–1000 hold) Kis és törpebirtokok átlagos kiterjedése. A község gazdasági jellege a lakosság zömének foglalkozása szerint:

Nincs
Egyf. nagyj. föld 825 kab. hold
15 kab. hold. —
mező- vagy erdőgazdaság, szőlőművelés, kertészet stb.

5. Művelési rendszer. Van-e nyomásos gazdálkodás. Szervezve van-e a birtokossági tanács?

Van-e közös legelő? Hány és mily terjedelmű?

Van-e külön szervezete (legeltetési társulat)?

Van-e legelő-rendtartás?

Van-e közös erdő? Van-e szervezete?

Erdőgondnokság székhelye és annak távolsága.

Van-e hegyközség, hány és mily terjedelmű, (elnevezésük szerint) és melyik borvidékhez tartozik.

Nyomaiás gazdálkodás
/ Nincs
Egyf. egyj. terület 150 kab. hold
Nincs. —
Igen. —
Nincs. —
Bencsárd 31 km
Nincs.

6. Van-e községi faiskola, mily terjedelmű?

Be van-e ültetve?

Igen; terület 852 m²
/ Igen.

7. Vízrendező és hasznosító társulat. Annak székhelye. Vannak-e vízhasználatok (malom stb. vagy más ármentesítő intézmények és milyen)?

Az illetékes kultur- vagy folyammérnökség székhelye:

8. Állattenyésztési viszonyok. Állatok száma: a tenyészállatok száma, uralkodó tenyésztési irány:

Körállatorvos székhelye és annak távolsága.

Nincs
Köznyelvi tanterv

Székesfehérvár 100 km.

169 ló, 732 szarvasmarha,
sertés, 1474 juh

marahortonyi izlés.
Högyész 5 km.

Ipar és kereskedelem.

9. A község állandó piaca hol van? (helyben vagy mely községben, milyen távol).

Hova gravitál a község?

Vannak-e a községben vásárok, országos, heti vásárok, hányszor és milyen (kirakó, állatvásár, stb). Kié a vásártartás joga?

Mérték- és hordó-hitelesítő hivatal székhelye:

Högyész 5 km

Högyészre

Nincs

Péjona 7 km

2 vasút

C. K. H. fiókjai,

Honlapja fog. sz. sz.

mészáros, kovács, asztalos, péjona, kovács, szabó, ócs, kőműves, barkács, bolti, molnár, bogrács

Nincs

Nincs

10. A községbeli kereskedések száma és jellege.

Hitel és pénzügyintézetek száma és alaptőkéje (felsorolva).

Szövetkezetek száma és jellege (névszerint).

Iparosok szakma és foglalkozási ágak szerint.

Van-e a községben ipartestület?

11. Gyárak, ipartelepek és azok átlagos nagysága (hajtóerő és munkáslétszám szerint felsorolva).

Az illetékes iparfelügyelőség székhelye és távolsága:

Ker. munkásbiztosító pénztár székhelye és távolsága:

Székesfehérvár 100 km.

Péjona 31 km.

12. Magánkezelésben álló közművek:

Közvilágítás, jéggyár stb.

13. Bányák száma és jellege.

Állandó bányatüzem nagysága, hajtóerő és munkáslétszám szerint.

14. Háziipar és annak jellege.

Székesfehérvár piaci házi használatára

